

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**De Vita Et Rebus Gestis Christophori Bernardi Episcopi Et
Principis Monasteriensis Decas**

Alpen, Johann von

Coesfeldiae, 1694

80. Consternatio Batavorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68495](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68495)

1665. *Super paludes Bour- vanga.* dies potentior, & *Bourvanga* vastitatem pemeare, palustris humus, vix usquam equitabilis, & voragine passim obvix vetabant. Cum autem effugium aliud nullum occurreret, iter *Hedam* Embslandix pagum & *Aphes* ex adversa ripa (*Crucigerorum* quondam Monasterium) *Bourvanga* paludi pontem imponi jubet. Minor isthic inter utramque oram distantia erat, nec ultra sesquimillium Germanicum latitudo extendebatur. Magna igitur festinatione certantibus utriusque operis, machinam fabricant. Congerunt fascies, virgulta, viminaque & everis etiam in hostico domibus, tigna, trabes, tabulae, ferres, & quidquid usquam erat in vicinis agrorum, ut pons confiat.

80. *Consternatio Batavorum* Ingens sub hac consternatio in Batavia fuit; nam late terrorem sparserat haec Monasteriensis expeditio. Dum *Isala* vicinior *Christophorus Bernardus*; *Gelri*, *Zutphanis* que auxilia inclamant: & *Groningeni* item, ac *Frisia* è tractu, qui excubabat ibidem miles *Batavus*, inusitata promptitudine mittitur. Ut primum verò angusta viarum ad *Staphorsum* penetrat, seseque in *Dronthiam* effundit hostis, nudatam dolent Provinciam *Frisij*; & ipsi & *Groninga* festinato copias revocant, quas paulò antè concesserant *Transsalanorum*, *Gelrorum*que necessitati *Fortissimae Batavorum* Legiones, classim mixta,

mixtæ, adhuc Oceano innatabant. Non ces-
 sabat in *Zutphanis*, ac *Transisalanis* timor, à
 numerofo subactarum tot arcium & oppido-
 rum præfidio. In *Groninganis* ardebat *Vca-*
legon. Vastari fuas quique Provincias ge-
 mebant; & nutantibus etiam amicis exter-
 num quæri subsidium, ipfo fortassè malo pe-
 jus. Jam annitente *Waldeckij* Comitibus o-
 perâ cum Principibus *Brunsvico-Lunaburgicis* cum *Lu-*
 Ordines fœdus icerant, peditum octies, equi-
 tum verò quater mille pacti.

In Franciâ *Beuningius* Reip. Orator (vir
 Consularis, & tunc vix ulli in Belgio secun-
 dus) aures quotidie Regis pulsat, ut lege fœ-
 deris suppetiæ mittantur. Et Rex quidem,
 ut antea dixi, non unâ de causâ in id satis pro-
 pendeat. Jamque subsidio Batavorum de-
 stinârat duo equitum, ac quatuor peditum
 millia, selectum militem, *Pradelio* Duce; &
 in eo tantum laborabat, quâ commodiore viâ
 in Confœderatum Belgium ducerentur. Nam
 Hispani, quem ante *Britannis* negaverant
 transitum, auxilia *Monasteriensi* parantibus,
 non posse nunc, ajebant, Gallis concedi fa-
 vore Batavorum, sinè offensa *Caroli* Regis.
 Sed & *Philippum* Monarcham suum opportu-
 nè jam *Cæsarem* monuisse, ut Bellum hoc au-
 thoritate sua quantocyùs sopiret. Effectum
 hunc priùs expectari oportere. Ea Hispa-
 norum difficultas primam augebat suspicio-

1665.

Eorum

fœdus

Lunaburgi-
cis.

81.

Suppetiæ

ex Gal-
lia.

Yy

nem